

Podobenství o hostině

Rožnov, Střítež, 17.6.2012

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Př 9, 1 - 12

Text: L 14, 15 - 24

γυναίκα εγῆμα και δια τουτο ου δυναμαι ελθειν - „Ženu jsem pojal, a proto nemohu přijít.“ Tuto řeckou větu si vybavím i o půl noci, protože jsme na teologické fakultě podobenství o hostině nacvičili jako divadelní scénku. Hráli jsme to tehdy v originále, tedy řecky a moje role byla ten čerstvě ženatý. Bylo to na studentském vánočním večírku. Kamarád, který hrál toho zvoucího služebníka, procházel mezi přítomnými studenty a profesory, a jakoby namátkou zval vybrané hosty na hostinu. Vše bylo samozřejmě domluvené, takže věděl, koho oslovit – kdo má jakou roli naučenou. Profesor Filipi, který to netušil, se později přiznal, že celou dobu trnul, aby služebník náhodou nepřišel za ním, protože by nedovedl tak pohotově řecky odpovědět. Je pochopitelné, že bychom i tak zdatného řečtináře uvedli náhodným oslovením do rozpaků. Ale tak zlomyslní jsme zase nebyli. Neradi bychom ho dostali do trapné situace.

Ovšem, ono už samotné to Ježíšovo podobenství nastoluje velice trapnou situaci. Přestože i tam je všechno předem domluveno. Pozvaní hosté věděli dopředu, že jsou pozváni. Věděli, že až bude hostina připravena, pošle pro ně hostitel služebníka. Ale přesto, že to věděli, přestože tak byli domluveni, tak v rozhodný okamžik se začínají ošívát a vykrucovat. Je to trapné, protože to věděli dopředu, žádný jazykový problém neměli, a přesto, jakoby je to najednou zaskočilo. Dokud se něco jenom slibuje, tak člověk snadno kývne skoro na všechno. Ať už se jedná o účast na hostině nebo třeba o slib vést pokřtěné děti ke Kristu. Ale jakmile přijde na samotný skutek, který jsme slíbili učinit, pak se mnozí začínají vymlouvat. Že nemají čas, že mají moc práce, že se musí věnovat rodině. Jak je to možné, že je služebník uvedl do rozpaků tím, co bylo přece domluveno? Nevěřili snad, že se ta hostina opravdu uskuteční? Nevím, kdo se v tu chvíli cítil víc trapně, zda ti pozvaní nebo ten zvoucí služebník.

Nebudu teď rozebírat jednotlivé výmluvy. Ty mohou být skutečně jakékoliv. Mají snad společně jen to, že jim musíme přiznat jisté oprávnění. Ty důvody k omluvě se zdají být vcelku rozumné. Ve srovnání s hostinou, rautem nebo jakýmsi sousedským piknikem, se zdá, že ti pozvaní mají v tu chvíli skutečně důležitější povinnosti. Jakoby hostitel neměl nic lepšího na práci než pořídat oslavy. On skutečně nezve k práci, nenajímá jako hospodář v jiném podobenství dělníky na vinici, nezve k žádným pracovním povinnostem. Zve na hostinu. A toto pozvání ovšem staví pozvané před otázkou: Čemu v tu chvíli dají přednost? Je důležitější práce nebo oslava? Je potřebnější investovat do drahých prostředků k obživě nebo se mám raději nechat hostit někým, kdo mě bude sponzorovat? Jít na hostinu je jistě velmi lákavá nabídka. A jistě je blaze tomu, kdo ji přijme. Však také Ježíš vypráví toto podobenství jako reakci na něčí poznámku, že je blaze tomu, kdo bude jíst chléb v království Božím. A Ježíš říká – ano, Boží království je něco lákavého, dobrého a blaze každému, kdo se tam dostane. Ale nás napadne: Nemá to být až na druhém místě? Až po práci? Až si splníme všechny povinnosti?

A tady se Ježíš s našimi běžnými představami rozchází. My lidé se řídíme pravidlem: Napřed povinnosti a potom zábava. Napřed práce a až potom odpočinek. Bez práce nejsou koláče. Odpočinek si musíme zasloužit. My si prostě nemůžeme dovolit jít oslavovat, když je před námi tolik povinností a úkolů. Ano, nabídka je to lákavá. Ale to přece tak nejde jen tak všeho nechat a jít se bavit na hostinu. My ještě nejsme připraveni všeho nechat. Ještě toho máme tolik stihnout! Naše pracovní povinnosti, starost o obživu nám ani neumožňují svobodně se rozhodnout, že všeho necháme a půjdeme. Říkáme si: To snad mohou jen ti, kteří se o zajištění živobytí nemusejí starat, kteří mají všeho dostatek, kteří nemusejí těžce pracovat, kteří mají peněz dost, aby mohli zahálet. Takový luxus chodit jen po oslavách si mohou dovolit jen ti bohatí. Ale my, chudí, se máme od rána do večera co ohánět, abychom si nějaké to živobytíčko obstarali. A až potom můžeme slavit.

Ale tady nás, bratři a sestry, Ježíšovo podobenství usvědčuje z jednoho velikého omylu. Ježíš názorně ukazuje, že v praxi je to spíše naopak. Ti, kteří neměli problém sebrat se a jít i bez předchozí domluvy na hostinu byli právě ti chudí, zmrzačení, slepí a chromí. Ty nic nedrželo, nic je nezdržovalo. Zatímco ti, kteří pozvání odmítli, byli bohatí. Byl to právě jejich majetek, který je připravil o svobodné rozhodování a volnost. Proto jinde Ježíš říká: Snáze projde velbloud uchem jehly než bohatý do Božího království.

Bratři a sestry - přesto, co jsem právě řekl - rozdíl mezi těmi, kteří pozvání přijali a těmi, kteří ho odmítli, nemusí být dán nutně množstvím jejich majetku. Spíše spočívá v jejich celkovém přístupu k životu. Chudí, zmrzačení a chromí jsou lidé, kteří jsou odkázáni na cizí pomoc. Oni vědí, že jsou na cizí pomoci závislí. Že sami pro sebe mnoho udělat nemohou. Bohatý člověk si naproti tomu myslí, že je soběstačný. Že si vystačí sám. Je bohatý a už nikoho nepotřebuje. Takový může být jedinec, společnost nebo třeba i křesťanský sbor. Jeden takový známe z knihy Zjevení. Sbor v Laodikeji. Je to sbor, který si říká: „Jsem bohatý, mám všechno a nic už nepotřebuji!“ To není myšleno jen ve vztahu k majetku. Takový postoj se promítá i do duchovního života. Jsou křesťané, kteří si myslí, že si i se svou vírou a zbožností vystačí sami. Chce to jen hodně se snažit. Zbožnost prý vyžaduje námahu, dřinu, je to něco, do čeho sbor investoval spoustu sil a teď se v tom vzhlíží. Jeho členové jsou hrdí na své pole působnosti a kochají se pohledem na

to, k čemu se vzdali. Mají pocit, že i duchovní život je životem plným povinností, otročké služby, často si stěžují, jak toho mají moc a co ještě musí zvládnout. Naproti tomu duchovně chudý člověk se nemá moc čím vykápat. Žije ze dne na den jen z Boží milosti. Ví, že jen tehdy bude moci přežít, když se nad ním někdo smiluje. Sám na sobě zakusil, že spasení je z pouhé milosti. A Ježíš říká: Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské.

Bratři a sestry, podobnost o hostině nás samozřejmě nevybízí k zahálce. Pouze ukazuje, jak je pro některé z nás těžké přijmout spasení z pouhé milosti. My chceme podávat výkony. Máme pocit, že před námi jsou stále nějaké úkoly, povinnosti, plány a termíny. A říkáme si: Až splním toto nebo až dodělám tamto, pak se teprve budu moci uvolnit, získám pokoj a budu se konečně radovat. Pak budu spokojený a bude mi blaze. Pak si budu po zásluze užívat své spasení. Ale teď ne. To bude až jednou v nebi.

Jenže, milí přátelé, to Boží pozvání k radosti a k hodování přichází právě teď. Zrovna teď, kdy mám tolik práce a úkolů a povinností. Kdy ještě musím stihnout to a ono a ještě se pomodlit, přečíst si z bible, jít do kostela, a až to všechno splním, pak teprve budu volný pro odpočinek a budu se konečně radovat. Ale Ježíš říká: Ne. Teď je ta chvíle, kdy se máš radovat! Teď je ta chvíle, kdy můžeš dát přednost svobodě a volnosti. Teď, když jsi zrovna v kostele, když se modlíš, nebo když jsi v práci, nebo když nestíháš sekat trávník na zahradě, teď když honíš termíny v zaměstnání, teď když musíš honem dovést děti do školky, teď když je potřeba zavařovat, prostě ať děláš cokoli - teď se máš radovat a prožívat každou minutu svého života jako velikou hostinu, kde všechno, každá vteřina života je veliký dar a milost. Písmo praví: Jestliže dnes uslyšíte jeho hlas, nezavrhujte svá srdce! Neříkejte, Pane, budu tě následovat, ale napřed mi dovol... splnit všechny své povinnosti. Vždycky budeme mít před sebou něco, o čem se domníváme, že to musíme napřed splnit, abychom byli svobodní. Ne! Vstup na hostinu se neodkládá. Platí buď teď nebo nikdy.

Bratři a sestry, my to sice tak nějak víme a občas si dokonce dokážeme říci: Ano, jediné, co člověk opravdu musí, je umřít. Ale Ježíš říká: Ani to nemusíš! A ani ten křesťanský a zbožný život nemusíš brát jako jednu z nepříjemných povinností, které je potřeba si odbýt. Neboť Písmo říká: Všecko, čeho je třeba k zbožnému životu, darovala nám jeho božská moc, když jsme poznali toho, který nás povolal vlastní slávou a mocnými činy. Převrátili bychom smysl podobnosti o hostině, kdybychom ho chápali jako jedno z dalších moralistických napomínání, abychom nezanedbávali bohoslužby, účastnili se více církevních akcí a života sboru. Ne. Tak to Ježíš nemyslí. To podobnost je lákavou nabídkou, pozváním k tomu, abychom svůj život, ať už jsme kdekoli, na poli, v práci, mezi voley, nebo v rodině nebo ve sboru – abychom to vše více prožívali jako hostinu, jako dar a milost. Aby se nám tyto věci nestaly pouhou povinností či dokonce břemenem a překážkou k prožívání radosti s Pánem Bohem. Jestliže přijmeme ono „teď je čas příhodný“, pak budeme i svobodnější ve vztahu ke všemu, co nám je na tomto světě uloženo konat, protože na prvním místě nám půjde o to, abychom nepřišli o tu Boží radost. Aby se nám z našeho pachtění nevytratila. Abychom nepracovali jenom pro peníze nebo pro obživu nebo pro pocit zadostiučinění ze splněných povinností. Abychom nežili ve stresu a strachu o zítřek. Abychom nežili jenom pro své děti či rodinu. Ale abychom žili pro Pána a tak se stali svobodnými lidmi. To úžasně osvobozuje, když vím, že se vším co mám, nesloužím na tomto světě ničemu a nikomu jinému, jediné Pánu Bohu svému. To mě osvobozuje tak, že si klidně mohu dovolit mít pověst, jakou měl sám Pán Ježíš, kterému přezdívali „milovník hodů“. Ano, život je naplněný povinnostmi a prací. V potu tváře dobýváme svůj chléb. Život je těžký. Ale s Ježíšem nemusí být unáhlený, ufnukaný, ani uspěchaný. A blaze tomu, kdo takto jí svůj chléb života a přitom vchází v radost Pána svého. Amen.

Modlitba: *Pane Ježíši, děkujeme ti za pozvání, abychom se účastnili té veliké hostiny, kterou pro nás pořádá tvůj nebeský Otec. Vyznáváme, že svoji ustaranost se sami připravujeme o radost z tvé přítomnosti. Prosíme, dej nám poznat, jak jsme bez tebe chudí, bédní a nužní a že nám nezbyvá, než se nechat tebou hostit. Amen.*